

I.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 1. Za praktično izvedbo Katoliške akcije. — 2. Quaestiones theologicae 1936. — 3. Vprašanje za pastoralne konference 1936. — 4. Sveta olja. — 5. Cena uradnih tiskovin 1936. — 6. Osebna naznanila.

1.

Za praktično izvedbo Katoliške akcije.

I. Neizogiben **predpogoj** za izvedbo KA je brezgrajna duhovščina. O tem ni dvoma, proti temu ne more veljati noben ugovor.

Končni namen in cilj KA je integralni katolicizem, obnovev vsega človeka v življenju milosti božje: *instaurare omnia in Christo* (Ef 1, 10). Po svojem zvanju in po določbi svete Cerkve je duhovnik poklican, da pripravlja, uvaja in vodi KA. Torej je nezmislno, pričakovati, da bi KA uspela, ako bi duhovnik bodi z besedo, bodi s slabim zgledom ali celo s pohujšanjem podiral, kar drugi glede vere in verskega življenja gradijo; ako bi njemu veljala beseda: *Medice, cura te ipsum* (Lk 4, 23). — Sami moramo biti, kar hočemo dati drugim. Le močna osebnost brezgrajnega, vzornega, svetega duhovnika bo mogla zbuhati in voditi KA.

Za to delo se mora tudi svet duhovnik usposobiti po študiju KA in njenih problemov. Pripomočki za ta študij so: papeške okrožnice in izjave ter njih komentarji, domače in inozemsko obširno slovstvo, duhovniški tečaji s predavanji o KA.

Resno prizadevanje za lastno posvečenje in delo za potrebno izobrazbo duhovščine je prva stopnja na poti do KA.

II. Druga stopnja je izobrazba in vzgoja **laičnih apostolov**. Ta prav za prav pomenja novo obremenitev duhovščine. Dušni pastir, ki hoče uvesti KA v svoji župniji, si bo moral izmed posameznih stanov: mož, žen, fantov, deklet; tudi izmed raznih poklicev: dijakov, obrtnikov, delavcev... izbrati najboljše, najzanesljivejše osebe (elito). Te bo v posebnem pouku, rekli bi v zasebni šoli, pripravil za nadaljnje delo. V prvi vrsti je naloga duhovščine, ne kakšne organizacije, da si izbere in izvežba laične sodelavce, kakor si je Kristus sam izbral in vzgojil svoje apostole: *Ego elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum afferatis* (Jan 15, 16).

Dušni pastir bo izbrane zastopnike raznih stanov poslal najprej v stanovske duhovne vaje, ali jim bo takšne priredil doma. Nadaljnja priprava za apostolat se bo vršila v sistematičnem pouku, v določenih urah, na podlagi posebnih učnih knjig. Učne knjige ali katekizme za KA je treba šele ustvariti po načinu, kakor so: Janez Kalan, »Kvišku zdaj dežela vsa«; Franc Kolenc, »Bodi apostol«; v Ljubljani izhajajoče brošure »Naša pota«... Pouk bo moral obsegati vse panoge katoliškega udejstvovanja: poglobitev v znanje verskih resnic; nauk o katoliški morali; izobrazbo

o važnih dogodkih cerkvene zgodovine, o določbah cerkvenega prava in o pravicah svete Cerkve, o papeških okrožnicah in izjavah, o ugovorih nasprotnikov, o socialnem vprašanju in pravični ureditvi človeške družbe, o karitativnem delu itd.

Jasno je, da se ta posebni pouk, ki se mora vršiti po navodilih pristojne cerkvene oblasti, ne more dovršiti na nekajdnevnem tečaju, tudi ne v nekaj tednih; to delo bi moglo trajati leta. V drugih državah štejejo desetletja. To šolanje laičnih apostolov, iz vsakega stanu v začetku kakih pet do šest, ne more in ne sme delati konkurence krščanskim organizacijam ali jih ovirati v njihovem delu za splošno izobrazbo mladine in vzgojo ljudstva.

III. Tretja stopnja je aktivni **apostolat**, apostolsko delo izšolanih, izvežbanih zastopnikov KA. To delo bo moralo iti od osebe do osebe in se bo moralo vršiti povsod in pri vsaki priložnosti.

Apostol KA bo mogel biti član Marijine družbe, tretjega reda, prosvetnega društva, katerekoli organizacije, ki ni sveti veri nasprotna. Njegova naloga bo, da bo svoje stanovske tovariše z besedo in zgledom pridobival za katoliško udejstvovanje, in da bo pri vseh društvenih prireditvah, pa tudi v zasebnem in javnem življenju po svojih močeh delal na to, da se bodo upoštevala in uveljavljala katoliška načela.

Tako bo KA žarišče, iz katerega bodo izžarevali žarki pravega katolicizma, to je božjega življenja v Kristusu, na vse strani: na razne krščanske organizacije, na katoliška društva, na politiko, na gospodarstvo, na skrb za ubožce, na treznostno gibanje... in dalje, preko lastnih mej na tiste, ki so drugačnega mišljenja: *omnibus omnia* (I Kor 9, 22), *ut omnia in lucrum cedant Christo*.

To je pravilno pojmovanje KA, kakor so si jo zamislili poslednji papeži. Pri tem pojmovanju ni prostora za kakšno rivaliteto, ne za nadvladanje organizacij po KA, ne za absorbiranje KA po drugih organizacijah, ampak za složno, sporedno delo.

Katoliška akcija je organizirano delo izvežbanih laičnih apostolov, ki po navodilih in v pomoč cerkvene oblasti ali hierarhije gredo ven — Bog daj, da v vedno večjem številu — v vsa udruženja, v vsa področja človeškega življenja in udejstvovanja in tam, tudi kot funkcionarji v raznih položajih, povsod širijo krščansko resnico in moralo; vselej zagovarjajo in uveljavljajo načela katoliškega svetovnega nazora; vse skušajo prepojit z duhom Kristusovim. V tem zmislu je dejal sveti Oče Pij XI., da je zadnji cilj in smoter KA ta, nakloniti dobrote pravega krščanstva vsem, tudi tistim, ki so doslej stali ob strani ali bili nasprotni.

— — —

Leta 1933 so bili v svrhu uspešnejšega dela za mladino začasno, to je, dokler se končnoveljavno ne uredi izvedba KA, ustanovljeni, oziroma napovedani odseki KA za fante, dekleta in žene. Vслед novih okoliščin so v zadnjem času nastali dvomi o razmerju med temi odseki in drugimi organizacijami, zlasti med FKA in FPZ. Da se odstrani zmeda in doseže edinost v delu za dobro stvar, določam na podlagi zgornjega pojmovanja KA, ki je došlo do izraza tudi na duhovniškem tečaju v Mariboru dne 8. in 9. januarja t. l., za Lavantinsko škofijo naslednje:

1. Iz dosedanjih FKA naj se izbere gotovo število (2—6) članov, ki se kot fantovske delovne skupine do nadaljnjega prideliijo župnijskim

svétom KA, kjer so ti že sestavljeni. Člani teh skupin morejo biti (kakor vsi fantje FKA) člani prosvetnih in drugih krščanskih organizacij so pa oni v prvi vrsti poklicani, da se posebej izobrazijo in usposobijo za Katoliško akcijo. Isto velja za druge stanovske odseke KA. Ako bi v to skupino želelo vstopiti večje število članov, naj se za župnijski svét KA iz te skupine določi nekaj zastopnikov.

2. Kjer še ni župnijskih svétov KA, pač pa že FKA, tam naj se kmalu sestavi župnijski svét KA iz omenjenih skupin, oziroma njih zastopnikov, in iz zastopnikov drugih stanov (mož, žen, deklet). V ostalem velja naročilo za sestavo župnijskih svétov v Šk. Oglasniku 1930, V, odst. 43.

3. Iz župnijskih svétov KA naj se v zmislu papeških naročil in sporazumno s škofijskim vodstvom KA med drugim apostolskim delom dajejo smernice za mladinsko vzgojo, v kolikor to po svojih pravih vršijo organizacije in društva, ki so ali ki hočejo veljati za pomožne čete KA. Vzgoja mladine, kakor vseh vernikov, **k verskemu življenju** je po božji naredbi naloga in nedotakljiva pravica Cerkve, s tem neposredno Katoliške akcije.

4. S to določbo za sedaj formalno prenehajo Pravila za stanovske odseke KA, objavljena v škofijskem Oglasniku 1933, VIII, odst. 69., njih duh pa naj dalje prešinja vzgojo našega katoliškega ljudstva. — Izrecno pripominjam, da pri tej določbi imam pred očmi zlasti župnije, kjer so bile in so sedaj uvedene prosvetne organizacije in kjer ne kaže, voditi obenem FKA in FPZ. — Kjer prosvetnih organizacij ni, in se je medtem ustanovil FKA, tam bo dušni pastir, ravnaoč se po navodilu pod 1. in 2., po svoji uvidevnosti obstoječe fantovsko udruženje držal in v duhu omenjenih pravil vodil, dokler bo potrebno.

5. Pripravlja se preureditev splošnih pravil za KA. Navodila za podrobno delo KA bodo sledila, ko se bodo z božjo pomočjo ustanovila za posamezne stanove posebna škofijska vodstva.

Dum omni modo sive per occasionem, sive per veritatem Christus annuncietur: in hoc gaudeo, sed et gaudebo (Flp 1, 18).

V Mariboru, dne 18. januarja 1936.

† Ivan Jožef,
škof in apostolski administrator.

2.

Quaestiones theologicae 1936.

I. Pomen in naloge katoliškega duhovništva po okrožnici papeža Pija XI. »Ad catholici sacerdotii fastigium« z dne 20. decembra 1935.

II. Exponatur doctrina de fructibus sacrificii missae et quomodo fideles eosdem participant.

3.

Vprašanje za pastoralne konference.

I. Kako obvarovati Gospodov dan razkristjanjenja in skrunitve? Kako pritegniti ob sodobnih razmerah vse sloje k pristnemu katoliškemu posvečevanju nedelj in zapovedanih praznikov?

Stalni odbor za prirejanje evharističnih shodov v domovini je na svoji svečani seji ob ljubljanskem evharističnem kongresu dne 28. junija 1935 v sprejetih resolucijah opozoril katoliško javnost med drugim na naraščajoče razkristjanjenje nedelj in zapovedanih praznikov ter navedel dejstva, oziroma prireditve, ki ali namenoma ali dejanski rušijo spolnjevanje božje in cerkvene zapovedi o posvečevanju Gospodovega dneva, tako n. pr.: šport, razne športne prireditve ter tekme; turizem; počitniška taborenja; nedeljski izletniški vlaki; atrakcije v zdraviliščih in odprtih kopališčih; poučni in zabavni izleti; poljsko delo ter delo po tovarnah, pri stavbah in v raznih obrtnih podjetjih, veseljačenje, ples itd.

Rešitev naj uvodoma pokaže namen tretje božje in prve cerkvene zapovedi ter opozori na pravilno vrednotenje nedeljskega počitka v snovnem in duhovnem oziru, nadalje naj se obravnava pozitivna stran tretje božje in druge cerkvene zapovedi, ki naj konča z ugotovitvijo, da je Gospodov dan od Boga samega odmenjen za versko obnovo posameznika in župnijskega občestva. — Navedejo naj se sredstva, ki bi mogla zaježiti, oziroma omejiti skrunitev nedelj in praznikov z ozirom na zgoraj navedene in še druge lokalne ovire. — V zadnjem poglavju naj se obravnava drugi del vprašanja: Kako pridobiti posamezne sloje in stanove za pozitivno sodelovanje pri posvečevanju Gospodovega dneva? — Zaključek: Blagoslov, ki prihaja od katoliškega posvečevanja nedelj in praznikov na posameznike, družine, župnije in vse ljudstvo.

II. Vrší se naj razgovor: Kako čim bolj praktično združiti Katoliško akcijo z delom v krščanskih organizacijah?

V zapisniku naj gg. dekani poročajo o uspehu tega razgovora ter o predlogih, ki so bili sprejeti.

4.

Sveta olja

se bodo delila na Veliki četrtek v škofijski pisarni. Posodice naj bodo skrbno osnažene.

5.

Cena uradnih tiskovin.

Cena za Oglasnik lav. škofije znaša Din 50, za direktorij Din 20. Cena za šematizem se bo naznanila, ko bo knjiga izšla.

6.

Osebna naznanila.

Imenovanja: Za dekana sta bila imenovana gg. dek. upravitelja: Franc Bratušek, kn. šk. konz. svetovalec in župnik v Svetinjah, za dekanijo Velika Nedelja ter Viktor Lunder, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Kozjem, za dekanijo Kozje (1. jan. 1936).

Umeščen je bil g. Friderik Sternad, provizor v Podčetrtku, kot župnik istotam (2. jan. 1936).

Ordinacija. Dne 12. jan. 1936 so v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru prejeli subdiakona t sledeči gg. bogoslovci: a) iz V. letnika: Alojz Fajdiga, Ignac Feguš, Franc Gomboc, Karol Jeler, Anton Kovačič, Štefan Kušar, Mihael Laura, Martin Petančič, Ferdinand Potokar, Franc Tominšek, Anton Vogrinec in Alojz Žolnir; b) iz IV. letnika: Mihael Jerič, Alojz Kozar, Justin Oberžan, Štefan Tratnjek in Štefan Zver; c) frančiškan fr. Mariofil Jelenec.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 23. januarja 1936.